

Històries del PORT

Quina era la feina del patró i els oficials d'una nau?

Dos grans grups es repartien les funcions a bord de les embarcacions. D'una banda, els responsables del vaixell (patró i altres oficials) i, de l'altra, la tripulació.

De fet, era el patró la persona responsable tant de reclutar els mariners que formarien part de la tripulació com de dirigir l'expedició comercial pròpiament dita. També representava els interessos dels armadors i era, a bord, la principal autoritat per sota de Nostre Senyor.

Moros a la costa!

Aquesta frase té el seu origen en l'edat moderna, quan els pirates nord-africans feien incursions pel Mediterrani, fet que va propiciar la construcció de nombroses torres de defensa a la costa catalana.

Un vaixell escola al port

Des del 1877 i durant molts anys es va poder veure ancorat al port de Barcelona un vaixell de la marina de guerra retirat del servei que feia la funció d'Asil Naval. L'objectiu d'aquest vaixell, sostingut per l'Estat, era acollir els nens orfes de la gent del mar d'entre 8 i 15 anys. Un dels orfes més il·lustres que hi va residir va ser el poeta Joan Salvat-Papasseit després que el seu pare, que era fogoner, morís en un accident a bord d'un vaixell de vapor.

A més del caràcter benèfic, aquesta mena d'orfenat flotant tenia la finalitat de propiciar que la canalla asilada s'aficionés a la vida del mar i disposava de tot un equip docent per instruir-los en pràctiques marineres. A part d'un capità de la marina mercant, un oficial i un contramestre, al vaixell també hi havia un cuiner, un professor d'instrucció primària i un metge.

I és que de tasques, per aprendre a fer a bord, n'hi havia moltes. A banda de la instrucció de rem i la natació, el contramestre era l'encarregat d'ensenyar als joves aprenents a fer nusos per a les amarres, a hissar veles o a pujar arboradura amunt. També se'ls feia fer exercicis de divisió de la rosa nàutica, havien de conèixer el codi internacional dels senyals i distingir les banderes dels diferents països.

Sempre hi havia moments de distensió, com ho demostra el fet que, en gairebé totes les èpoques, hi va haver una banda de música composta pels mateixos mariners orfes que actuaven en dates i actes assenyalats (foto superior).

Després dels anys de formació, la majoria dels asilats acabaven en un vaixell mercant, prestant el servei militar a la marina de guerra o ingressant en una escola de nàutica. En alguns casos, eren retornats als familiars que així ho sol·licitaven.